

• یادداشت •
محمد رضا تاجیک

کارگران چه انتظاری از وزارت رفاه دارند؟

مهم‌ترین انتظار از وزیر آینده رفاه، شناخت کامل مشکلات تامین اجتماعی، برقراری امنیت شغلی و تامین معیشت کارگران است. سازمان تامین اجتماعی مهم‌ترین پشتوانه و وضعیت منابع آن دغدغه اصلی کارگران و بازنشستگان به حساب می‌آید و سرنوشت تمامی کارگران و خانواده‌هایشان به آینده این سازمان گره خورده است. در نتیجه اینجا سرنوشت بیش از نیمی از جمعیت کشور مطرح است و این موضوع باید درانتخاب وزیر آینده در اولویت قرار گیرد.

ازمهم‌ترین مشکلات فعلی سازمان تامین اجتماعی، وصول مطالبات سنواتی و جاری از دولت است که دولت و مجلس در اجرای برنامه ششم توسعه باید بازپرداخت این مطالبات را در اولویت قرار دهند، زیرا آینده بیش از ۴۲میلیون نفر به پرداخت این مطالبات گره خورده است، همچنین تداوم و ثبات تامین اجتماعی نیز به این موضوع بستگی دارد. انتظار کارگران در این شرایط بحرانی از وزیر آینده، وصول و پیگیری این مطالبات است.

با توجه به کم‌رنگ‌شدن وظایف حاکمیتی دولت دراجرای اصل ۲۹ قانون اساسی و قوانینی که در سال‌های گذشته تصویب شده است، بار سنگینی بر دوش سازمان تامین اجتماعی تحمیل شده است، طوری که شاهد این هسْتیم سفره کارگران هر روز کوچک‌تر می‌شود، این در حالی است که دولت نباید از وظایف حاکمیتی خود شانه خالی یا مواردی را به تامین اجتماعی تحمیل کند که هزینه آن‌ها را نپردازد. قطعاًمدیرعامل سازمان تامین اجتماعی و وزیر آینده رفاه باید در این خصوص اقدام عاجل کنند تا کمی از نگرانی‌های کارگران و بازنشستگان کاسته شود.

از دیگر نگرانی‌های کارگران، شرایط روزمره کشور، معیشت و بحث تحریم‌های ظالمانه است.

با توجه به افزایش تورم غیرقابل تصور در چند ماه ابتدای سال ۹۷ و کاهش قدرت خرید کارگران و بازنشستگان، وزیر آینده می‌بایست طرحی را برای افزایش قدرت خریدکارگران و بازنشستگان ارائه دهد. شایان ذکر است که بحث افزایش دستمزدها یا افزایش قدرت خرید کارگران در جلسه گذشته شورای عالی کار و کمیته دستمزد در حال بررسی بود که با جابه‌جایی وزیر به توقیف افتاد.

با توجه به این شرایط، مسئولیت تامین اجتماعی بسیار سنگین‌تر از گذشته است. در این شرایط اقتصادی خیلی از بنگاه‌های اقتصادی با مشکل روبه‌رو هستند و تعدادی با تعدیل نیرو، قصد ادامه حیات دارند که با تعدیل نیرو و پیوستن تعدادی از شاغلان به مقرری‌بگیران بیکار، فشار آن‌ها نیز بر دوش سازمان تامین اجتماعی خواهد افتاد. مطمئناً در این شرایط اقتصادی و تحریم و تورم، دولت و مجلس باید با حمایت جدی خود از سازمان، از مخاطرات کارگران و بازنشستگان بکاهند. بحث امنیت شغلی و وضعیت اشتغال کشور از دیگر معضلات و شرایط سخت پیش‌روی وزیر آینده است.

با توجه به تحریم‌های به‌وجود آمده، مطمئناً چالش‌های وزارت‌تعاون، کار و رفاه اجتماعی بیشتر از گذشته خواهد بود. با کمی بررسی، به این نکته می‌رسیم که اصلی‌ترین مسئله، اشتغال جوانان تحصیل کرده است که در این شرایط نه تنها امکان ایجاد شغل، کاری دشوار است، بلکه امنیت شغلی کارگران در این شرایط نیز در خطر است. نمایندگان کارگران در سالیان گذشته مکرراً درخواست تدوین این‌نامه مربوط به قراردادهای موقت را داشته‌اند. مطمئناً نمایندگان کارگران از وزیر آینده این مبحث را به‌طور جدی پیگیر هستند و ایشان نیز باید این مهم را در دیگر اولویت‌های کاری قرار دهد. البته با تصویب این طرح نیز باری از دوش تامین اجتماعی برداشته می‌شود و می‌توانیم شاهد رونق اقتصادی و بازدهی مناسب‌تر در بنگاه‌های اقتصادی باشیم.

رئیس مجمع کارگران استان تهران و قائم‌مقام مجمع عالی نمایندگان کارگری کشور

توزیع بسته غذایی اقشار آسیب‌پذیر از شهر یور ماه

سرپرست وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از توزیع سبد غذایی در میان طیف وسیعی از اقشار آسیب‌پذیر کشور خبر داد. انوشیروان محسنی بندپی در حاشیه جلسه هیئت دولت گفته، این سبد حمایتی از شهریور ماه میان مددجویان زیر پوشش کمیته امداد، بهزیستی و دیگر اقشار آسیب‌پذیر کشور توزیع خواهد شد. او همچنین گفته، حدود سه درصد از بازنشستگان و مستمری‌بگیران کشور ماهانه یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان یا کمتر حقوق دریافت می‌کنند که با توجه به برنامه‌ریزی‌های صورت‌گرفته، این دسته از افراد نیز در زمره دریافت‌کنندگان بسته حمایت غذایی وزارت رفاه قرار خواهند گرفت.

۸۰ | کتینه نو

تشکل‌های کارگری و کارفرمایی

از دغدغه‌ها و نگرانی‌ها و مطالبات رفاهی خود می‌گویند

تعليق رفاه

سه‌جانبه‌گرایی در سازمان تامین اجتماعی، یک اصل قانونی و اخلاقی است که نمایندگان تشکل‌های کارگری، کارفرمایی و بازنشستگی، انتظار دارند که وزیر رفاه آینده، به این اصل احترام بگذارد و آن را تقویت کند. در گفت‌وگوهایی که با فعالان کارگری، کارفرمایی و بازنشستگی انجام داده‌ایم، آن‌ها از دغدغه‌های فعالان نیروهای کار و مشکلات پیش‌روی سازمان تامین اجتماعی، سخن گفته‌اند و از چالش‌هایی که برای منابع این سازمان که در حقیقت همان

منابع بیمه‌شده‌هاست، به وجود آمده اِبراز نگرانی کرده‌اند. آن‌ها خواستار این هستند که وزیر رفاه آینده، چاره‌ای برای مشکلات سازمان تامین اجتماعی بیندیشد؛ مشکلاتی که با مصوبات متعدد مجلس در سال‌های گذشته، عمیق‌تر شده است. آن‌ها از وزیر رفاه انتظار دارند که تعادل منابع و مصارف این سازمان به عنوان یک اصل خدشه‌ناپذیر مورد توجه همه نهادهای تصمیم‌گیر قرار گیرد و با تقویت تامین اجتماعی، آینده رفاهی بهتری برای ذی‌نفعان آن رقم بخورد.

مقابل تصمیم‌های غیرکارشناسی بایستید

اینجاست که چاره‌ی سازمانی که خود با مشکل نقدینگی روبه‌رو است، می‌خواهید طرح نیمه‌کاره دهید که از یک طرف هزینه کند تا آن طرح به ثمر برسد و بعد اگر آن طرح، سوده بود، به پولش برسد؛ با این کار عملاً سازمان تامین اجتماعی را به سمت بنگاهداری سوق می‌دهیم. از طرف دیگر، اعلام می‌کنیم که سازمان تامین اجتماعی باید از بنگاهداری خارج شود که این در تناقض با سیاست‌های فعلی دولت است. در نتیجه یک تضاد بارز در سیاست‌گذاری‌ها دیده می‌شود. البته مطابق قانون، انتخاب این طرح‌ها به اختیار سازمان گذاشته شده اما برخی از این نگرانی‌ها وجود دارد. از طرف دیگر، با وجود افزایش هزینه‌هایی که با اجرای طرح تحول سلامت در بحث درمان داریم، کارشناسان هم تأکید دارند که طرح تحول سلامت با این روش فعلی امکان ادامه ندارد، چون بودجه لازم را نمی‌توان برای آن فراهم کرد. با اضافه کردن هزینه‌های سازمان تامین اجتماعی در حوزه طرح‌یادشده، عملاً هزینه‌های درمان سازمان نسبت به قبل از اجرای این طرح، دو، سه برابر شده که این مسئله فشار زیادی به منابع سازمان وارد کرده است. با وجود سیاست‌گذاری‌های کلانی که خارج از حوزه تامین اجتماعی است و به سازمان تحمیل می‌شود، دست مدیران این سازمان برای پیشبرد برنامه‌های کارشناسی بسته خواهد شد. سوابق گذشته نیز نشان می‌دهد که مجلس و دولت، قوانین هزینه‌زا را به تامین اجتماعی تحمیل می‌کنند، بنابراین در شرایط فعلی، مهم‌ترین مسئله ما به عنوان فعالان کارگری، احیای مجدد شورای عالی تامین اجتماعی است تا

حداقل دوباره بتوانیم سه‌جانبه‌گرایی را به سازمان برگردانیم و در تصمیم‌گیری‌های کلان این نهاد عمومی و غیردولتی دخیل باشیم. از سوی دیگر، اینکه ما می‌خواهیم در شرایط فعلی، همسان‌سازی حقوق بازنشستگان را اجرا کنیم، مقداری از واقعیت به دور است. هر کسی که حداقل اطلاعی از حوزه تامین اجتماعی داشته باشد می‌داند که بودجه قابل توجهی برای اجرای این طرح مورد نیاز است. مجلس قانونی را برای همسان‌سازی تصویب می‌کند که منبعی برای آن مشخص نکرده است. قاعدتاً این مصوبه توسط شورای نگهبان باید رد می‌شد. در حال حاضر، موضوع همسان‌سازی را عنوان و بخشی از جامعه را در حالی مطالبه‌گر کرده‌ایم که راهکاری برای آن ارائه نداده‌ایم. اگر مشکلات ساختاری که در بالا به آن اشاره شد حل نشود، با تغییر وزیر رفاه و افراد دیگر، امکان ندارد که مشکلات تامین اجتماعی حل شود. اگر تغییر نگرش در سطح کلان مجلس و دولت نسبت به تامین اجتماعی صورت بگیرد و بپذیرند که منابع سازمان تامین اجتماعی قرار نیست تکالیف بر زمین مانده دیگران در اصل ۲۹ قانون اساسی را جبران کند و قبول کنیم که ورشکستگی این سازمان امنیت ملی را تهدید خواهد کرد، آن وقت می‌توان امیدوار بود که در سازمان کار موثری انجام خواهد شد.

از وزیر آینده کار و رفاه این درخواست را داریم که در خصوص وزارت کار به عنوان یک وزارت سه‌جانبه که در عرف بین الملل

یکشنبه ● ۲۸ مرداد ۱۳۹۷ ● شماره صد و شصت و پنج

A
T
I
V
E
H
O

داستان جلد COVERSTORY

و قوانین داخلی ما هم بر این سه‌جانبه‌گرایی تأکید شده، سه‌جانبه‌گرایی واقعی را رعایت کند. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تنها وزارتخانه‌ای است که وظیفه دارد مسئولیت‌هایش را با مشاوره و همراهی شرکای اجتماعی خود پیش ببرد.

به رسمیت شناختن جایگاه شرکای اجتماعی و دخالت دادن آن‌ها در سطح کلان و در تمام تصمیم‌گیری‌ها، ضروری است. در دولت اول آقای روحانی، برداشت جامعه کارگری این بود که ثبات نسبی به سازمان تامین اجتماعی برگشته است، اما با وجود اتفاقاتی که از دی ماه سال ۹۶ شدت گرفت و با اقداماتی که مجلس انجام داد، مجموع این اتفاقات دوباره ما را نگران کرده است. یکی از اتفاقات نگران‌کننده، شیوه اجرای نادرست طرح تحول سلامت بود که منجر شد هزینه‌های درمانی سازمان تامین اجتماعی به یک‌باره افزایش چشمگیری پیدا کند. انتقال سازمان بیمه سلامت از وزارت کار به وزارت بهداشت نیز انجام شد که در پی آن، عملاً مسئولیت بیمه‌کننده، خدمت‌دهنده و ناظر، به دست وزارت بهداشت افتاد.

با وجود این شرایط و مشکلات، وزیری که قرار است بر مستند وزارت رفاه بنشیند، اولاً باید وزیر صاحب فکر و اندیشه‌ای باشد که شناخت کاملی از نظام رفاه و تامین اجتماعی داشته باشد و دوم اینکه نباید صرفاً اجراکننده دستورهای سطوح بالاتر باشد، بلکه انتظار داریم وزیر رفاه آینده در برابر تصمیم‌های غیرکارشناسی از سوی هر نهادی مقاومت کند.

نماینده کارگران در شورای عالی کار

مطالبات مالیاتی از کارفرمایان را به تامین اجتماعی اختصاص دهید

کارگاه‌هایی که بابت مالیات عملکرد خود به دولت بدهکار هستند، از طریق توافق نامه‌هایی که بین دولت و مجلس و سازمان صورت می‌گیرد، بتوانند این مبلغ را به‌جای پرداخت به سازمان امور مالیاتی به تامین اجتماعی پرداخت کنند. در بودجه سال ۹۷ مقرر شد که دولت از محل واگذاری پروژه‌ها و شرکت‌های سودآور به سازمان، ۵۰ هزار میلیارد تومان از بدهی خود را تسویه کند، اما با توجه به زمان‌بر بودن و سایر مشکلات و اشکالات می‌توان به صورت نقدی و اریزی‌های مالیاتی کارفرمایان به خزانه دولت را به سوی سازمان جهت داد که حداقل خُسن آن، عدم خروج شرکت‌ها و پروژه‌های سودآور دولتی از دست دولت است که می‌تواند از محل آن، بودجه‌های جاری خود را پوشش دهد. همچنین حجم نقدینگی بالا از سوی کارفرمایان به جای خزانه به سازمان و اریز می‌شود. در حقیقت با توجه به وجود راهکارها و راه‌حل‌های مختلف در بحث حل بحران سازمان تامین اجتماعی می‌توان گفت که در صورت اراده لازم و عمل‌گرایانه دولت و مجلس چه در بُد نظارتی و چه در عدم وضع قوانینی که بار مالی فراوانی برای سازمان به همراه دارد، بحران پیش‌رو تا حدود زیادی قابل حل خواهد بود. لازم به توضیح است که اصلاح ساختار تامین اجتماعی با استفاده از سهم متناسبتری بین نمایندگان دولت، کارفرمایان و کارگران، می‌تواند در این مسیر راهگشا باشد.

بازرس مجمع عالی نمایندگان کارگران کشور